

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

**Moure, Antonio Fernandes de
Coloniæ Agrippinæ**

Cap. 12. De Interdicto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

CAPVT XII.

De Interdicto. §. 1.

- 1 Quid est interdictum.
- 2 Quotuplex est interdictum.
- 3 Quis potest interdicere.
- 4 Quis potest interdici.
- 5 Ob quid potest ferri interdictum.
- 6 Quæ est forma interdicti.
- 7 Quæ ceremonia sunt seruanda in interdicto.
- 8 De intimatione interdicti.
- 9 Tria prohibentur tempore interdicti: celebratio diuini officij: sacramentorum administratio: Ecclesiastica sepultura.
- 10 Quid intelligitur nomine diuini officij.
- 11 Quomodo liceat celebrare diuina officia tempore interdicti.
- 12 Qui possunt interesse diuinis officijs tempore interdicti.
- 13 Tenenturne priuilegiati tempore interdicti audire sacrum.
- 14 Quibus diebus licet celebrare diuina officia, durante interdicto.
- 15 Quam censuram incurrit, qui celebrat tempore interdicti.
- 16 An prohibeatur omnis actus ordinis tempore interdicti.
- 17 Quæ sacramenta licet ministrare tempore interdicti.
- 18 Quæ res sacra licent tempore interdicti.

- 19 An pueris interdicatur Ecclesiastica sepultura,
tempore interdicti.
- 20 De peccato violantis interdictum.
- 21 Quis potest absolvere ab interdicto.
- 22 Ad quid tenentur Religiosi, tempore interdicti.
- 23 An priuilegiatus tempore interdicti, possit secum
deferre familiam ad diuina.
- 24 An innodentur censura laici, si adsunt diuinis
tempore interdicti.
- 25 An pueri post rationis usum, possint interesse di-
uinis.
- 26 An priuilegiati teneantur audire sacrum.

1 **Q**UÆSTIO. Quid est interdictum? **R**ESP. Est censura
Ecclesiastica, qua prohibentur diuina officia, sa-
cramenta, & sepultura actiue, & passiuè. Ita Nau.
cap. num. 164. cum communi.

2 **Q**UÆST. Quotuplex est interdictum? **R**ESP. Triplex
Locale tantum, Personale tantum, locale, & personale
simul. *Locale* tantum est, quo solus locus interdicitur,
quod rursum est duplex: generale, quo vniuersalis locus
interdicitur, vt regnum, vel prouincia: speciale, quo in-
terdicitur peculiaris locus, vt ciuitas, oppidum. Interdi-
ctum *personale* tantum est, quod interdicit personas tan-
tum, quod etiam est duplex, generale, quo interdican-
tur vniuersim omnes personæ huius oppidi, &c. & spe-
ciale, quo interdican-
tur certæ personæ. Interdictum
locale, & *personale* simul est, quo non solum locus, sed &
persona interdicitur. Exemplum est in interdicto, quod
appellant deambulatorium, quo quidem interdicitur
persona, & locus, quo fuerit eadem persona.

Nota tamen, quod interdictum ciuitatis, includit etiã
suburbia, & ædificia prope mœnia. *cap. Si ciuitas de sent.
excom.* Item, interdictum Ecclesiæ comprehendit etiam
facella, & cœmeterium contigua. *capit Si ciuitas cit.* Ita
Nau. *cap. 17. num. 164. Tolet. cap. 1. de interdict.*

4 **Q**UÆST. Quis potest interdicare? **R**ESP. Qui potest
excommunicare, & suspendere.

5 **Q**UÆST.

5 QVÆST. Quis potest interdici? R E S P. Qui potest excommunicari, & suspendi, & ideo vniuersitas, quæ non potest excommunicari per capit. Romana. de sentent. excommunicat. in 6. non potest interdici, per capit. Si ciuitas citat.

6 QVÆST. Ob quid potest ferri interdictum? R E S P. Ob solam culpam, vel propriam, vel alterius. Et ideo interdictum comprehendit etiam infantes, & amentes. Ita Nau. capit. 17. Tolet. cap. 2. de interdict. ex Can. Minor. ap. quæst. 4. & ex cap. 16. Si sent. de sentent. excom. in 6. Adducit que pro hac sententia duplicem rationem, & vtramque satis congruam. Quoniam, inquit, interdictum est signum iustitiæ Ecclesiæ, & ideo vult, vt omnes patiantur eandem mœrorem. Deinde, quia tunc qui dedit causam interdici, magis confunditur.

6 QVÆST. Quæ est forma interdicti? R E S P. Non est certa, sicut nec in alijs censuris, Ideo seruanda est consuetudo in illo euulgando. Ita Cardin. Tolet. capit. 2. de interdict.

7 QVÆST. Quæ ceremonia sunt seruanda in euulgando interdicto? R E S P. Cum imponitur ab homine, oportet vt euulgetur in scriptis. Ita decernitur ca. Cum medicinalis de sentent. excomm. lib. 6. Insuper debet apponi causa expressa, quæ sit rationalis. Præterea debet præmitti tria monitio peccatoris, propter quem imponitur. Ita iubetur ca. Reprehensibilis de appell. in Decretal. Dixi, si est ab homine: quia si imponitur à iure ipso facto incurritur.

8 QVÆST. Estne opus ad interdictum totius ciuitatis, vt intimitur in omnibus eiusdem ciuitatis Parochijs, & Ecclesijs? R E S P. Minime. Sed est satis intimari in Ecclesia Matrice. Ita habetur cap. 1. de postulat. pralat. notat Tolet. cap. 2. de interdi.

9 QVÆST. Quæ vetantur tempore interdicti? R E S P. Tria. Nimirum diuinorum officiorum celebratio, sacramentorum vsus, Ecclesiastica sepultura. Ita capit. Non al. de sponsalib. cap. fin. de excess. pral. cap. Quod in te. de poen. & remiss. ca. Responsio. de sent. excom. ca. Quoniam. ca. Si eo. eod. tit. in 6. & claret ex tradita definitione interdicti.

10 QVÆST. De vnoquoque horum trium peculiari proponam dubitationes. Atque in primis quid intelligitur

diuini officij? R E S P. Intelligitur Missa, Officium diurnum horarum canonicarum, Officium B Mariæ. Officium Defunctorum, Benedictio aquæ, cineris, ramorum, candelarum. Intelliguntur processiones, commemoraciones quæcunque, funera pomposa, exequiæ, benedictiones nuptiales. Ita Roder. *in addition. ad cruciatam. §. 5. numer. 22.* Non tamen intelligitur recitatio Letaniarum, etiam musico cantu, dummodo non recitetur à clericis superpellicio indutis, & in processione cum Cruce. Ita Doctores communiter teste Nau. *ca. 27. num. 166. & 171.*

11 QVÆST. Prohibeturne horum diuinorum officiorum celebratio adeo, ut nullatenus liceat feri tempore interdicti? R E S P. Minime. Nam singulis hebdomadis licet semel missam vnã celebrare, pro renouanda Eucharistia ad infirmos. Ita habetur *capit. Permittimus. de sentent. excommunic. vbi Hostiensis, notat Card. Tolet. capit. 2. de interdicto.* Quæ missa dicenda est summissa voce, non pulsatis campanis & foras missis in primis excommunicatis, & interdictis nominatim. Ita habetur *capit. fin. §. adijcimus. de excommunic.* & insuper omnibus, qui non habent priuilegium, vt notat *ibidem Gloss. verb. interdictum.* Deinde ex priuilegio Bonifacij VIII. *capit. Alma mater. de sentent. excommunic.* possunt tempore interdicti generalis, missas, & diuina alia officia celebrari ianuis clausis summissa voce, secreto, expulsis omnibus foras non priuilegiatis. Ita communiter Doctores, teste Tolet. *capit. secundo de interdict.* Tempore vero interdicti specialis, etiam ianuis patentibus pulsatis cimbaliis, alta voce, & solemniter. Ita interpretati sunt Bonifacij priuilegium Doctores Salmanticensis teste Roder. *in add. ad Cruciatam. §. 5. num. 20.* dummodo expellantur nominatim excommunicati, & interdicti. Quanquam oppositum docet Toletus *cap. 2. de interd.* asserens Bonifacium interdicti specialis non meminisse, & ideo reliquisse illud conditioni iuris antiqui.

12 QVÆST. Dicitur, qui habent priuilegium ad audienda diuina officia tempore interdicti, & ad sepulturam Ecclesiasticam? R E S P. Clerici tonsurati, & celibes etiã primæ tonsuræ fruuntur hoc priuilegio. Ita cõmuniter Doctores. Dixi,

Dixi, clericos celibes, quia clerici vxorati amittunt omnia priuilegia clericalia, *capit. Ioannes de cler. coniug.* Duo excipio, nimirum vt eorum percussores contrahant excommunicationem *Canonis si quis.* & pluriantur, vt percussores clericorum. Deinde, ne cōueniantur coram iudice sæculari. *cap. unico. de cler. coniug. in 6.* notat. Card. Tolet. *cap. 2. de interdicto.* Fruuntur etiam hoc priuilegio, qui habent concessionem ab aliqua bulla. Qui priuilegiati possunt secum deferre familiam. *cap. Licet nobis. de priuilegiis. in 6.* Pro familia vero intelliguntur famuli domi habitantes, qui dominum exeuntem domo solent comitari. Ita Tolet. *cap. 3. de interd.*

13 QVAEST. Tenentur ne priuilegiati tempore interdicti audire sacrum? RESP. Tenentur. ita *Sot in 4. d. 22. quæst. 3. art. 1.* Tolet. *cap. 3. de interd.* Ratio est, quia præceptum obligat eos, qui licite missam possunt audire: sed priuilegiatus potest illam audire, ergo &c.

14 QVAEST. Quibus diebus anni suspenditur effectus interdicti, & ex consequenti possunt celebrari diuina officia, si non esset interdictum? RES P. Ex iure nouo per concessionem Bonifacij in *cap. Alma mater.* in diebus Natalis Domini, Paschatis, Pentecostes, Assumptionis B. Mariæ. Item ex concessione Martini V. & Eugenij IV. in festo Corporis Christi, & octaua festi. In festo Conceptionis B. Mariæ in Ecclesijs, in quibus dicitur illius officium incipiens. Sicut lilium inter spinas. Atque in his diebus, ita effectus interdicti adeo tollitur, vt diuinis interdicti possint etiam ij qui dederunt causam interdicti. Sic Tolet. loco citato. *Nau. cap. 27. nu. 183. & 184.* per Extraneum Martini V.

15 QVAEST. Qua censura innodatur, qui tempore interdicti celebrat? RES P. Irregularitatis. Ita ex iure probat *Co. cap. alma p. 2. §. num. 2.* Guterres in *que. Can. ca. 10.* Henr. lib. 3. de interd. *ca. 14. nu. 1.* Tolet. *ca. 3. de interd.*

16 QVAEST. Prohibentur ne tempore interdicti localis, cum actus ordini alicui deputatus, solemniter exercitus? RES P. Prohibetur. Et ideo prohibetur subdiaconus cantare Epistolam cum manipulo. Diaconus cantare Euangelium cum stola. Acolitus ministrare vinum, & aquam subdiacono: & sic de reliquis. Ita *Nauar. in sum. cap. 27. num. 17.*

eum Doctoribus communiter.

19 QVÆST. *Quæ sacramenta licet ministrare tempore interdicti?* RESP. Licet ministrare sacramentum pœnitentię omnibus, præterquam illi, qui dedit causam interdicti, nisi paratus sit obedire. Item neque ei, qui tali causæ interdicti auxilium præstitit, vel consilium, nisi prius satisfacit, aut quantum in se est curet, ut satisfiat. Ita Tolet. *cap. 3. de interd.* colligiturque ex *cap. Alma mater.* Dico secundum. Matrimonium non prohibetur, etiam interdictis personaliter. Ita citatus Cardinalis. *num. 9.* Non sunt tamen dandæ benedictiones. Notat Viuald. *tract. de sacr. in genere.* Dico tertium. Eucharistiam non licet conferre, nisi solis infirmis *cap. Non de sponsalibus.* vbi Gloss. *verb. baptism. & verb. pœnitentia.* Infirmis vero non omnibus, sed solis constitutis in articulo mortis. Notat Viuald. *de sacrament. in gener. & Tolet. cap. 3. de interd.* ex citato *cap. Non est.* & ex *cap. Quod in te. de pœn. & remiss.* Pro articulo vero mortis, intelligendū est etiam periculum probabile mortis. Ita Couar. *ca. Alma. 2. p. §. 3. nu. 2. & 3.* Armil. *verb. interdictum.* cum Abbat. Ioan. And. & alijs quos referunt. Censetur autem probabile mortis periculum, difficilis nauigatio: difficilis partus, & similes euentus iuxta Rode. in addition. ad Cruciatam §. 5. *nume. 24.* Dico quartum. Virgente graui penuria sacerdotum potest Episcopus ordines celebrare. ita Syluest. *interdictum. 5. quest. 7.* Cou. *capit. alma. 2. p. §. 3.* & Viuald. loco citato, Neque hoc negat Tolerus, quamuis oppositum absolute asserere videatur.

Dico quintum. Non licet in aliquo euentu ministrare sacramentum extremæ Vnctionis. Ita communiter Doctores Viuald. loco citato. Tolet. *ca. 3. de interd.* Nauar. *ca. 27. num. 171.* Barthol. *Med. lib. 1. ca. 11 nu. 13.*

18 QVÆST. *Quæ sacra licent tempore interdicti?* RESP. Pulsatio ad salutationem Angelicam. Mensæ benedictio, Oratio priuatim facta in Ecclesia, etiam si fiat ab ipsis interdictis. Cantus rerum sacrarum factus à laicis etiam in Ecclesia Resp. òratorum priuarum, etiam super sepulturam defuncti. ita cum communi Nauar. *cap. 27. nu. 176. & 177.*

19 QVÆST. *Interdicitur ne tempore interdicti Infantibus Medull. Casuum.* D d absque

absque rationis usu Ecclesiastica sepultura: R E S P. interdicitur. Ita Syluest. *interdictum*. & Cordub *questio*. 6. cum communi.

20 QVÆST. *Quod peccatum committit interdictum committens?* R E S P. Si sacerdos est, mortale. Ita Sylu. *interdictum* 5. §. 6. *Sot. in 4. d. 22. qu. 3. art. 1.* Si vero secularis sit, veniale. Nisi faciat ex contemptu. ita *Sot. & Caiet.* Quamquam immerito. Nau. illum ab omni peccato excusat. Eos refert, & sequitur *Tolet. loco citato.*

21 QVÆST. *Quis potest absolueri ab interdicto?* R E S P. Interdictum ab homine tollitur ab eo, qui illud posuit vel à superiore. Si est à iure, & causa cessauit, tolli potest ab Ordinario, etiam si interdictum positum sit sub excommunicatione referata Papæ. Si vero causa non cessauit, à solo Papa tolli potest.

22 QVÆST. *Ad quid tenentur Religiosi tempore interdicti?* R E S P. Ad illud seruandum. Ita decreuit Conc. *Trid. sessi. 21. ca. de reg. ca. 12.*

23 QVÆST. *Potestne priuilegiatus ad audiendum sacrum tempore interdicti secum deferre familiam?* R E S P. Potest. Ita habetur *cap. Licet nobis. de priuileg. libr. 6.* Pro familia vero intelliguntur famuli domi habitantes, qui dominum exeuntem domo solent comitari. Ita *Card. Tolet. cap. 3. de Interd.*

24 QVÆST. *Incurruntne aliquam censuram laici, qui interfunt tempore interdicti diuinis officijs, cum non emittantur ab aliquo foras, qui si emitterentur, statim absque repugnancia exirent?* R E S P. Minime. Ita *Caietan. verb. vultus 5. ultim. Sot. in 4. distinctio. 22. quest. 3. art. 1. Naua cap. 27. num. 187.*

25 QVÆST. *Possuntne pueri post usum rationis interesse diuinis tempore interdicti?* R E S P. Minime. Sed ante illum admitti possunt. Ita communiter Doctores.

26 QVÆST. *Tenenturne priuilegiati tempore interdicti audire sacrum?* R E S P. Tenentur. Ita *Sot. in 4. d. 22. qu. 3. art. 1. Tolet. cap. 3. de interdicti.* Ratio est, quia preceptum obligat eos, qui licite possunt missam audire: tales autem sunt priuilegiati tempore interdicti; ergo, &c.